

RUMLARIN DOĞALGAZ HİKAYESİ – ENERJİ
ENSTİTÜSÜ – 08.03.2019

Ata ATUN

Prof. Dr.

Blog No: 17
08.03.2019

Kıbrıs Rum tarafı, Kıbrıs adasının Kuzey yarısında yaşamlarını sürdüren Kıbrıslı Türkler ile Türkiyeyi yok sayarak tek tarafı ilan ettikleri egemenlikleriyle, tek başlarına anlaşmalar yapmakta, ittifaklar imzalamakta. Tabi burada önemli olan Rumların ne yaptığı değil, üst akılların bölgedeki girişimleri.

Bu üst akıllardan biri Avrupa Birliği (AB). Bunun nedeni de ABnin yumuşak karnının enerji olması. Bilindiği üzere Avrupa kıtasında artık ne kömür kaldı, ne de başka bir toprak altı zenginliği. Yaşam koşullarının maddi açıdan zorlaşması nedeni ile aileler küçüldü, nüfus artma yerine gerilemeye başladı. Yüzyıllardır sömürgelerinden elde ettikleri varlıklarını tüketme sürecine giren Avrupa, enerji gereksinimini de Rusyadan petrol ve doğalgaz olarak karşılayabiliyor. Diğer üretici ülkelerden tedarik edilen petrol ve doğalgaz, taşımacılık ve depolama nedeni ile Rusyanıkinden daha pahalı. Bu mecburi bağ nedeniyle ABnin boğazına Rusyanın eli yapışmış durumda. Bu elin birgün boğazlarına basma ihtimalini gözardı edemeyen AB için de Rusyadan kurtulmak farz olmuş gibi.

Gelelim gaz olayının farklı olaylarla gerekçelendirilerek uzandığı durum ve mecralara; Suriyenin petrol kaynakları ve üretimi bilinenden çok daha zengin. Petrol yerin sadece 250 metre altında olduğu için çıkarması çok kolay. Ülkede toplam 14 petrol kuyusu var ve üretim 6-7 milyar varil civarında. Kıyaslama yapmak gerekirse, dünyanın en zengin petrol yataklarına sahip olduğu iddia edilen Suudi Arabistanın petrol üretimi ise 12 milyar varil düzeyinde. Sadece bu bilgi bile niye Rusyanın ve ABDnin Suriyede olduklarını açıklamakta.

Tüm bu verilerden ağzı sulanan ABDnin Suriye macerası, Irak gibi başarı ile sonuçlanmadığı gibi tersine fiyasko oldu. Ağababasının hazin girişiminden eli boş dönmesi yüzünden, Suriyeden ümidini kesen AB de perde arkasından düğmeye basmış durumda.

(Zaten Güney Kıbrıs Rum Yönetimini tek taraflı olarak ABye kabul etmelerinin nedenlerinden biri de Doğu Akdenizde, Süveyş kanalının ağzında ve İsrailden taş atımı uzakta bir yerlerde hükümlerini sürdürmektedir.) Protokol 10 ile toprakları içinde kattıkları Kıbrıs adasının Münhasır Ekonomik Bölgesi içinde doğalgaz yataklarının keşfedilmesi, gerçekte pek de tesadüf değil. Hedefi Doğu Akdenizde, AB üyesi bir devletin Münhasır Ekonomik Bölgesinden çıkarılacak doğalgazı ve olası petrolü, bir şekilde ABye kanallandırmak ve enerji açığını bu şekilde kısmen de olsa gidermek. Geçen yıl İsrail, Kıbrıs Rum ve Yunanistan arasında yapılan anlaşmanın hedefi de bu anlaşma ile varlığı tespit edilen doğalgazın Avrupaya taşınması. Bu nedenle de 2018 yılı içinde Kıbrıs Rum, Yunanistan ve İsrail liderleri birkaç kez toplandılar ve 2018 sonunda da EastMed doğal gaz boru hattı projesinin mutabakatını yaparak, imzaları attılar. Uzmanlar şimdilik bu projenin teknik nedenler ve denizdeki derinlikler nedeni ile gerçekleştirilemeyeceği görüşünde.

İmza atmak, her şey olmuş bitmiş, Rumların korsanlığı da kabul edilmiş demek değil.

Rumlar, korsanca davranıp tek taraflı ilan ettikleri ve Doğu Akdenizin önemli bir kısmını kaplayan Münhasır Ekonomik Bölgelerinin, Türkiye ile Anlaşma yapmadan yasallık kazanamayacağını çok iyi biliyorlar. Tek taraflı ilan ettikleri Münhasır Ekonomik Bölgelerini zorla Kıbrıslı Türklere ve Türkiye'ye kabul ettirmek için de İsrail, Mısır, İtalya, Fransa ve Yunanistanla çeşitli başlıklar altında sadece kağıt üstünde geçerli olan anlaşmalar yapmak yoluna gidiyorlar. Güya gözdağı verip, Türkiye ile mücadeleye girecekleri, ne pahasına olursa olsun bu ülkelerin kendi yanlarında olduğu mesajını vermeye çalışıyorlar.

Neyse ki, Türkiye'nin eşzamanlı olarak Karadeniz, Ege ve Akdenizde gerçekleştirdiği Mavi Vatan tatbikatı Rumları pembe hayallerinden uyandırmış durumda. Tatbikatın ardından ani bir aydınlanma gelmiş, ABD, AB ve doğal gazla ilgili diğer ülkelerde de aynı farkındalık oluşmuş gibi. ABD ve AB borsalarında faaliyet gösteren şirketler, başta Exxon olmak üzere, çekincelerini şirketlerinin bağlı oldukları devletlere ve hisse kaydını yaptırdıkları borsalara bildirmiş durumdadır. Borsa yönetimi izin vermediği müddetçe tek bir kuruluş dahi harcamayacaklarını çok iyi biliyor yatırımcı firmalar.

İçine girilen bu aşamada tek çare, son 56 yıldır sürmekte olan Kıbrıs sorununun bir şekilde, AB'nin Kıbrıs adasının tümünün üzerindeki hükümlerinin kalıcı olacağı ama Kıbrıslı Türklerin ve Türkiye'nin de itiraz etmeyeceği, Kıbrıslı Türkleri Rumların saldırılarından koruyacak garantilerin ve Türkiye'nin garantörlüğünün de devam edeceği bir yöntemle çözmek. Bundan sonraki aşamada neler olacağını hep birlikte göreceğiz ve yaşayacağız.

Prof. Dr. (İnş. Müh.), Dr. (Ulus. İliş.) Ata ATUN

Akademisyen,

KKTC III. Cumhurbaşkanı Politik Danışman

Yazar hakkında :

-

Atıfta bulunmak için: ATUN, Ata. 2026. "RUMLARIN DOĞALGAZ HİKAYESİ □ ENERJİ ENSTİTÜSÜ □ 08.03.2019." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2019 / 17. Mart 08. Erişim Temmuz 09, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/RUMLARIN-DOGALGAZ-HIKAYESI-ENERJI-ENSTITUSU-08-03-2019>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır